

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СУЧАСНА ФАРМАЦІЯ:
ІСТОРІЯ, РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 20-й річниці заснування
Дня фармацевтичного працівника України**

19-20 вересня 2019 р.
м. Харків

У 2 томах
Том 2

**MODERN PHARMACY:
HISTORY, REALITIES AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT**

**Proceedings of the scientific-practical conference
with international participation, dedicated to the 20th anniversary
of the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine**

September 19-20, 2019
Kharkiv

In two volumes
Volume 2

Харків
НФаУ
2019

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. А. А. Котвіцька

Заступник редактора: проф. В. П. Черних

Відповідальні секретарі: проф. Н. М. Кононенко, доц. І. М. Владимірова

Члени редакційної ради: проф. А. Л. Загайко, Т. А. Романько, В. В. Журенко, Н. І. Голубєва, О. М. Білинська

Регістраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 54 від 31.01.2019 р.

С 89 **Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку** : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 20-й річниці заснування Дня фармацевтичного працівника України, м. Харків, 19-20 вересня 2019 р. : у 2 т. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Харків : НФаУ, 2019. – Т. 2. – 498 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 20-й річниці заснування Дня фармацевтичного працівника України «Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку», в яких представлено сучасний стан та актуальні питання розвитку наукових напрямів фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва лікарських, косметичних засобів і добавок дієтичних, госпітальна фармація; біофармацевтичні аспекти створення екстемпоральних лікарських засобів, удосконалення складу і технології алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів; сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин і розробки фітотерапевтичних засобів; фармацевтичний аналіз, стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; фармацевтична та медична біотехнологія, нанотехнології у фармації; організація та економіка у фармації, менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономіка на етапах створення, реалізації та застосування лікарських засобів; механізми патологічних процесів та їх фармакологічна корекція; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації та медицини.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

Editorial board:

Editor in Chief: prof. A. A. Kotvitska

Deputy Editor: prof. V. P. Chernykh

Executive secretaries: prof. N. M. Kononenko, assoc. prof. I. M. Vladymyrova

Members of the Editorial Board: prof. A. L. Zagayko, T. A. Romanko, V. V. Zhurenko, N. I. Golubeva, O. M. Bilynska

Registration Certificate of UkrINTEI № 54 dated January 31, 2019

Modern pharmacy: history, realities and prospects of development: proceedings of the scientific-practical conference with international participation dedicated to the 20th anniversary of the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine, Kharkiv, September 19-20, 2019 : in 2 vol. / ed. board. : A. A. Kotvitska et al. – Kharkiv : NUPh, 2019. – Vol. 2. – 498 p.

The collection presents the proceedings of the of scientific-practical conference with international participation dedicated to the 20th anniversary the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine “Modern Pharmacy: history, realities and prospects of development”.

The current state and topical issues of development of scientific directions of the pharmaceutical sector of healthcare are presented: design, synthesis and modification of biologically active compounds and the creation of medicinal substances based on them; modern aspects of development and industrial production of medicines, cosmetics and dietary supplements, hospital pharmacy; biopharmaceutical aspects of the creation of extemporaneous drugs, improving the composition and technology of allopathic and homeopathic medicines; current state and prospects of use of medicinal plants and development of herbal medicines; pharmaceutical analysis, standardization and organization of drug production; pharmaceutical and medical biotechnology, nanotechnology in pharmacy; organization and economy in pharmacy, management and marketing in pharmacy, pharmacoeconomics at the stages of creation, sales and administration of medicines; mechanisms of pathological processes and their pharmacological correction; clinical pharmacy: from experimental drug development to standardization of pharmaceutical care; social pharmacy; pharmaceutical education in Ukraine.

For a wide range of scientific and practical workers of pharmacy and medicine.

The editorial board does not always share the views of the articles authors.

The authors of the published materials are solely responsible for the selection, accuracy of the facts, quotations, economic statistics, proper names and other information. The materials are submitted in the original language.

СЕКЦІЯ 6
Фармацевтична та медична біотехнологія.
Нанотехнології у фармації

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ

Шукаєва О. П., Бербек В. Л., Науменко І. А.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Кафедра загальної фармації

4_olia@ukr.net

Перехід української фармацевтичної освіти на сучасні стандарти створює передумови суттєвого підвищення ефективності організації навчального процесу, в ході якого підготовка провізора повинна орієнтуватися не тільки на минулий досвід фармації, а й на проєктоване майбутнє. У зв'язку з цим відбувається зміна освітньої моделі підготовки фахівця від кваліфікаційної до компетентнісної. Якість освіти вимагає оновлення традиційної педагогіки вищої школи: використання сучасних форм організації навчального процесу, впровадження дистанційних методів навчання, застосування інформатизації педагогічних технологій, підвищення ролі викладача, розвитку ігрових навчальних технологій, впровадження підходу до оцінки якості навчання, здійснення його моніторингу. Ці напрямки визначають стратегію викладання на кафедрі загальної фармації в Одеському національному медичному університеті на найближчі роки.

Здатність вирішувати проблеми і типові завдання, що виникають в реальних ситуаціях діяльності провізора, з використанням знань, професійного і життєвого досвіду, цінностей в різних аспектах і контекстах, багатьма авторами визначається як професійна компетентність провізора [1].

Зміст освіти визначається галузевими стандартами, зокрема їх складовими – освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) та освітньо-професійною програмою (ОПП) [2]. Однак як показує практика, професійні вміння провізора напрацьовуються лише після декількох років практичної діяльності. Такий феномен обумовлений порушенням зв'язку між теоретичними знаннями і вмінням їх використовувати у професійній діяльності. Одним із способів вирішення цього конфлікту може бути інтеграція природничо-наукових, загальнопрофесійних і спеціальних дисциплін, а також комплексність викладання спеціальних дисциплін.

Кафедра загальної фармації ОНМедУ є профільним підрозділом фармацевтичного факультету з післядипломною освітою для провізорів і здійснює комплексну підготовку фахівців із семи курсів, а саме: управління та економіки фармації, фармацевтичної технології, клінічної фармації, фармацевтичного аналізу лікарських засобів, фармакогнозії (основні курси), елементів практичної психології і спеціальної підготовки (допоміжні курси). До найважливіших інтегральних завдань будь-якої дисципліни післядипломної підготовки спеціалістів відносяться:

- забезпечення її реального внеску в методологічну, теоретичну і технологічну підготовку интерна до професійної діяльності;
- цілеспрямоване формування та розвиток умінь використовувати наукові знання;
- забезпечення мотивації до вивчення всіх дисциплін і оволодіння професією;
- розвиток творчого мислення, інтелекту на основі цілісного підходу до навчання [4].

Для формування і засвоєння професійних знань у інтернів викладачі кафедри загальної фармації використовують комплексний підхід, а саме: поєднання усно-логічного обговорення питань досліджуваної теми, виконання практичних завдань з виготовлення різних лікарських форм, рішення ситуаційних завдань, які містять практичні питання, використання тестових навчальних і контролюючих завдань, а також тренування з допомогою комп'ютерних програм з фармацевтичних дисциплін. Комплексність викладання має на увазі синхронізацію і гармонізацію програм лекційних курсів, методичних матеріалів для практичних та семінарських занять, а також самостійної роботи.

Спеціаліст повинен володіти набором загальнокультурних і професійних компетенцій, в формуванні яких важливе місце належить такому обов'язковому компоненту навчання, як самостійна робота інтернів над навчальним матеріалом. Проблема ефективної організації самостійної роботи набуває особливої актуальності в наші дні, коли здійснюється перехід від моделі «освіта на все життя» до парадигми «освіта через усе життя». В процесі виконання самостійної роботи формуються професійні навички, вміння і знання, вдосконалюються способи і прийоми пізнавальної діяльності, виникає інтерес до творчої роботи.

Успішність самостійної роботи при навчанні в інтернатурі залежить від багатьох організаційно-методичних факторів, таких як формування мотивації, професійної позиції майбутнього фахівця, органічне включення самостійної роботи в процес освоєння змісту навчальних дисциплін, інтеграція самостійної роботи інтернів з досвідом використання сучасних педагогічних технологій, вибір форм контролю за результатами самостійної роботи. Самостійна робота представлена підготовкою до аудиторних занять, самостійною роботою на занятті і виконанням контрольованої позааудиторної самостійної роботи (розробка проектів, написання рефератів, підготовка доповідей тощо). Підготовка до занять включає в себе засвоєння матеріалу теми, яка розглядається на лекції (робота з конспектом лекції, рекомендованою навчальною літературою); виконання завдань різного типу та рівня складності, в тому числі підготовка до проблемних лекцій, дискусій, рольових ігор; складання конспектів, таблиць, логічних і структурних схем; розв'язування задач, тестування як форма самоперевірки, виконання індивідуальних завдань (підготовка доповідей, повідомлень, рефератів, презентацій і т. д.). Засобами підвищення ефективності самостійної роботи при проведенні різних видів навчальних занять можуть бути такі: оптимізація методів викладання, впровадження в навчальний процес нових освітніх технологій, які підвищують продуктивність праці викладача; оптимальне поєднання традиційних і нетрадиційних форм навчання, активне використання інформаційних технологій, які дають змогу студенту в зручній для нього час засвоювати навчальний матеріал; широке впровадження комп'ютеризованого тестування. Таким чином самостійна робота при навчанні в інтернатурі дозволяє не тільки формувати компетенції, а й контролювати їх сформованість.

Необхідною умовою процесу управління самостійною роботою є наявність коригувальних дій з боку викладача. Завдання викладача допомогти інтерну відібрати найбільш важливі і необхідні відомості для вивчення дисципліни, а також дати пояснення з програмних питань, які зазвичай викликають найбільші труднощі і приводять до помилок. Самостійна за формою робота інтерна повинна поступово перетворюватися в самостійну за змістом роботу та в уміння самостійно організувати свою професійну діяльність на виробництві [3].

Таким чином, здійснюваний на кафедрі загальної фармації комплексний підхід до процесу навчання дає можливість підготувати компетентного фахівця-провізора, який в умовах високо конкурентного ринку праці може претендувати на гідне місце в його структурі.

Література

1. Головань М.С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять / М.С. Головань // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2011. – №8. – С. 224-233.
2. Збірник положень, кваліфікаційних характеристик, посадових інструкцій персоналу підприємств фармації: інструктивно-методичні рекомендації / Под. ред. М. С. Пономаренка. –Х. : Вид-во НФАУ, 2009. –152 с.
3. Сучасні підходи до організації самостійної роботи студентів у вищій школі [Електронний ресурс]: / С.Б. Літвінчук – 2012 – С. 65 – 69. Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukraci/pedagogika/2012/199-187-11.pdf>
4. Шарипов Ф.В. Педагогика и психология высшей школы: учеб. пособие. М.: Логос, 2012. 448 с. – (Новая университетская библиотека).